

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce

Meno oponentky a jej pracovisko: doc.PhDr. Mária Dávideková ,PhD., UCM-FSV
Trnava, Bučianska 4/A

Názov habilitačnej práce: Špecifiká sociálnej práce s utečencami v podmienkach Slovenskej republiky

Autor habilitačnej práce: PaDr.ThDr.Martin Jurašek, PhD.

1. Aktuálnosť témy a vzťah k študijnému odboru

V súčasnosti migrácia je fenoménom, ktorý výrazní zmení a ovplyvní aj budúcnosť našej krajiny , aj na základe aktuálnych udalostí v jednotlivých štátoch Európskej únie. Migrácia výrazne ovplyvňuje nielen ekonomickú, politickú situáciu krajiny, ale aj bezpečnosť štátu. Hlavnými dôvodmi migrácie sú rôzne osudy ľudí, taktiež aj ich náboženské, politické a etnické situácie v jednotlivých krajinách, ale aj rôzne živelné katastrofy, ktoré sú dôvodmi obyvateľov pre opustenie svojich domovov. Uvedené závažné problémy sú dôležité k riešeniu a vzťahu k sociálnej práci ako študijnému odboru.

Aktuálnosť témy

Preto pozitívne hodnotím výber predloženej témy, téma Habilitačnej práce je aktuálna a obohacujúca aj pre prostredie vysokoškolského vzdelávania v sociálnej práci, ale aj pre samotný študijný odbor sociálna práca. Už samotný názov práce predpokladá, že autor bude chcieť splniť očakávania kladené na uvedenú zvolenú problematiku.

Hlavným cieľom habilitačnej práce je poukázať na špecifiká sociálnej práce s utečencami ako špecifickou cieľovou skupinou, aj vzhľadom k tomu, že značnú časť problémov s príchodom utečencov realizuje hlavne sociálna práca prostredníctvom svojich sociálnych , ale aj ďalších pracovníkov a inštitúcií.

Veľmi pozitívne hodnotím motiváciu autora pri výbere témy, vzhľadom aj k jeho praktickým skúsenostiam v uvedenej problematike.

Aktuálnosť predloženej témy zapadá aj do rámca neustálych diskusií v súčasnosti o prístupoch, riešení sociálnych problémov a špecifikách sociálnej práce s utečencami v podmienkach SR.

2. Požadovaný rozsah a posúdenie štruktúry práce

.Prácu tvorí 110 strán textu vrátane zoznamu použitej literatúry. Predložená habilitačná práca je spracovaná v požadovanej úrovni, spĺňa kritéria kladené pre tento druh prác. Habilitačná práca je spracovaná a rozdelená na teoretickú časť a praktickú časť, ktorú tvorí kvalitatívny výskum. Štruktúra predloženej práce je vhodne zvolená, má logickú následnosť a je vhodne členená. Autor pracuje s dostatočným množstvom literárnych prameňov, dodržiava citačnú normu, citácie jednotlivých autorov dopĺňa svojimi vlastnými myšlienkami.

3. Posúdenie formálnej stránky práce

Predložená habilitačná práca **je spracovaná na primeranej úrovni** tak po formálnej stránke ako aj z hľadiska teoretického spracovania danej problematiky. **V práci sa vyskytujú menšie nedostatky vo formálnej úprave – „preklepy,“ jazykové a štylistické nedostatky.** Predložená celá štruktúra práce uvedeného autora je pomerene vhodne zvolená, jednotlivé kapitoly a podkapitoly práce majú logickú následnosť. Práca je členená na teoretickú časť, ktorá je spracovaná do 3 kapitol, značne väčší počet podkapitol, samostatnú 2. časť práce tvorí empirická časť – kvalitatívny výskum v ktorej autor vymedzuje ciele, metódy výskumu, výskumné otázky, ale aj výsledky – závery samotného výskumu.

Považujem za nepostačujúce – v práci absenteje kapitola práce, zameraná na podrobnejšie špecifiká sociálnej práce s utečencami, korešpondujúca s názvom habilitačnej práce. Habilitačná práca je spracovaná vhodným odborným štýlom, spĺňa kritéria práce po formálnej stránke.

4. Posúdenie úrovne spracovania teoretickej a empirickej časti

Teoretickú časť predloženej habilitačnej práce tvoria 3 kapitoly a značný počet podkapitol. Predložená práca je venovaná v 1. úvodnej kapitole vymedzeniu typológie, vývoju, príčinám a dopadu migrácie, jednotlivým migračným teóriám ako aj charakteristike súčasného stavu nelegálnej migrácie. Autor sa podrobnejšie zaoberá v ďalšej časti práce medzinárodnej ochrane, jednotlivým druhom medzinárodnej ochrany, ale aj medzinárodnej úprave azylového práva.

V samostatnej podkapitole je venovaná pozornosť aj vývoju a právnej úprave Slovenského azylového práva. V 3 časti práce sa autor zameriava na sociálnu prácu s utečencami, kde je venovaná pozornosť pomologickému vymedzeniu sociálnej práce s utečencami z pohľadu viacerých autorov, charakteristike osobnosti sociálneho pracovníka a sociálnej práci v azylových zariadeniach. Záverečnú kapitolu v teoretickej časti práce uzatvára problematika integrácie utečencov do spoločnosti.

Empirická časť práce

Na realizáciu výskumu si autor zvolil kvalitatívny výskum, ako metóda výskumu kazuistiky a metóda rozhovoru, ktorého hlavným cieľom bolo zistiť a poukázať na vplyv sociálnej práce a sociálneho pracovníka na úspešnú integráciu utečencov do majoritnej spoločnosti, a špecifiká sociálnej práce s touto cieľovou skupinou, zhodnotenie postojov utečencov k prijímaniu pomoci v jednotlivých azylových zariadeniach a integračnom stredisku, následne aj po udelení azylu, alebo doplnkovej ochrany. **Absentuje v rámci metodológie empirickej časti – miesto, realizácia výskumu.?**

Výberový súbor - výskumnú vzorku pre kvalitatívny výskum tvorilo 8 utečencov, (5 muži a 3 ženy) ktorým bol na území Slovenskej republiky udelený azyl, alebo doplnková ochrana, respondenti komunikovali v slovenskom jazyku. Jednotlivé kazuistiky sú spracované podľa požadovaných kritérií, prehľadne, obsahujú osobné údaje o každom respondentovi, rodinnú, osobnú, zdravotnú, profesijnú a sociálnu anamnézu, v závere je spracovaná aj prognóza. Autor podrobne uvádza za každou kazuistikou aj spracovanie rozhovoru s odpoveďami jednotlivých utečencov na položené otázky v počte 6.

Pri rozhovoroch boli vymedzené a určené jednotlivé otázky pre klientov.

Výskum je pomerne vhodne štruktúrovaný, jeho realizácia bola vzhľadom k cieľovej skupine respondentov pomerne náročná.

Podnetné a prínosné sú výsledky výskumu, ktoré autor interpretuje v časti Vyhodnotenie prieskumu práce a sú veľkým prínosom pre ďalšiu prax. Jednotlivé odpovede na otázky participantov sú spracované do jednotlivých tabuliek.

Je na škodu, že diskusia v rámci empirickej časti práce je spracovaná veľmi stručne, postrádam aj zosumarizovanie – zhrnutie -závery zo spracovaných jednotlivých kazuistík.

Záver Habilitačnej práce je obohatený o množstvo podnetov, informácií a odporúčaní pre prax, ktoré sú inšpirujúce pre nás pre všetkých.

Pripomienky k práci:

1. V práci sa vyskytujú nedostatky vo formálnej úprave práce – preklepy, štylistická a jazyková úprava práce, („sociálny pracovníci“?s.77..)
2. V Empirickej časti práce **absentuje miesto – realizácia prieskumu (kde bol realizovaný , uvádzate...že v jednotlivých azylových zariadeniach a integračnom stredisku..? prosím uviesť bližšie pri obhajobe práce**
3. V práci **absentuje kapitola práce**, ktorá by mala korešpondovať **s názvom práce – špecifiká sociálnej práce s utečencami**

Otázky k práci:

1. Uved'te, aký je Váš názor na vzťah sociálnej práce a charitatívno - kresťanskej služby v oblasti pomoci a sociálnych služieb pre cieľovú skupinu utečencov na Slovensku
2. Uved'te a charakterizujte podrobnejšie špecifiká sociálnej práce s utečencami ako cieľovou skupinou v podmienkach SR

ZÁVER:

Predložená habilitačná práca je spracovaná na primeranej úrovni tak po formálnej stránke ako aj z hľadiska teoretického spracovania uvedenej problematiky , zodpovedá požiadavkám na spracovanie takéhoto charakteru prác. Autor preukázal schopnosť teoreticky a prakticky rozpracovať túto náročnú tému, ktorá je obohatením pre teóriu a prax sociálnej práce..

Odporúčam prijať prácu PaedDr. ThDr. Martina Jurašeka, PhD., k obhajobe pred habilitačnou komisiou.

Trnava 14.3.2016

doc.PhDr. Mária Dávideková, PhD.

oponent